

ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI Nr. 10.7

II līmenis

SPĒKĀ NO 2014. GADA 12. AUGUSTA.

SATURS

1.	NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI	2
2.	APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS	2
3.	APDROŠINĀTIE RISKI	3
4.	IZŅĒMUMI	5
5.	APDROŠINĀJUMA SUMMA UN APDROŠINĀŠANAS VĒRTĪBA	7
6.	ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANA	8
7.	DROŠĪBAS PRASĪBAS	9

II ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA

1. NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI

1.1. Atjaunošanas vērtība – mazākie nepieciešamie izdevumi, lai pilnīgas bojāejas gadījumā:

1.1.1. uzbūvētu jaunu, līdzvērtīgu objektu, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja Apdrošināšanas objekts ir Nekustamais īpašums;

1.1.2. iegādātos jaunu, līdzvērtīgu objektu, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja Apdrošināšanas objekts ir Kustamais īpašums (izņemot Preces).

1.2. Iegādes vērtība – mazākie nepieciešamie izdevumi, lai pilnīgas bojāejas gadījumā iegādātos līdzvērtīgu tāda paša vecuma un ar līdzvērtīgiem tehniskiem rādītājiem objektu, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja Apdrošināšanas objekts ir Preces. Attiecībā uz Preču ražotājiem Iegādes vērtībā tiek iekļauti arī tiešie ražošanas vai apstrādes izdevumi.

1.3. Faktiskā vērtība – Apdrošināšanas objekta Atjaunošanas vērtība, no kuras atskaitīts Apdrošināšanas objekta faktiskais nolietojums procentu izteiksmē, kāds tas bija uz Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi. Nolietojums ir Apdrošināšanas objekta vērtības samazināšanās tā lietošanas, vecuma, samazināto izmantošanas iespēju vai citu līdzīgu apstākļu dēļ.

1.4. Tirgus vērtība – vismazākā nepieciešamā naudas summa tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, par kādu īpašumam būtu jāpāriet no viena īpašnieka pie otra komerciāla darījuma rezultātā starp labprātīgu pārdevēju un labprātīgu pircēju, pieņemot, ka katra no pusēm rīkojas kompetenti un bez piespiešanas, iepriekš apzinot īpašuma reālo vērtību tirgū konkrētajā brīdī.

1.5. Pirmā zaudējuma apdrošināšana – Apdrošināšanas atlīdzības princips saskaņā ar kuru Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus vai bojājumus līdz Apdrošināšanas polisē norādītajai Apdrošinājuma summai, nepiemērojot noteikumus par Zemapdrošināšanu.

1.6. Pilnīga bojāeja – Apdrošināšanas objekta stāvoklis pēc Apdrošināšanas gadījuma, ja Apdrošināšanas sabiedrība vai tās pieaicinātie eksperti ir atzinuši tā remontu par tehniski neiespējamu vai ekonomiski nepamatotu, kā arī visos gadījumos, kad Apdrošināšanas objekta paredzamie remonta izdevumi ir vienādi vai pārsniedz Apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.7. Glābšanas izdevumi – izdevumi, kas radušies, lai ierobežotu jau iestājušos Apdrošināšanas gadījumu vai tā sekas, vai lai novērstu iespējamus turpmākos zaudējumus.

1.8. Drupu aizvākšanas izdevumi – demontāžas, gružu aizvešanas un uzkopšanas izdevumi pēc Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.9. Trešā persona – persona, kura nav ne Apdrošinājuma ņēmējs, ne Apdrošinātais, ne arī to darbinieki, kā arī nav personas, kuras lieto Apdrošināto objektu ar Ap-

drošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā atļauju uz līguma vai citu tiesisku attiecību pamata.

2. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

Apdrošināšanas objekts ir Apdrošināšanas polisē norādītais Kustamais vai Nekustamais īpašums.

Par **Nekustamo īpašumu** šo noteikumu izpratnē tiek uzskatīts:

2.1. Ēka –

2.1.1. Ar zemi stacionāri saistītas ēkas konstrukcijas un ēkas būtiskas sastāvdaļas: pamati un pagrabs, ārsienas un to apdarē izmantotie materiāli, iekšējās sienas un to apdarē izmantotie materiāli, starpstāvu pārsegumi, grīdas un to apdarē izmantotie materiāli, jumts, kāpnes, lifti un to šahtas, eskalatori, logi, durvis, iebūvētas - krāsnis, plītis, kamīni, skursteņi u.c. ēkas konstrukcijas, ko nevar mainīt vai noņemt tā, lai nemainītos ēkas ārējais izskats un netiktu bojātas ēkas konstrukcijas;

2.1.2. Ēkas ekspluatācijai nepieciešamas inženiertehnisko komunikāciju sistēmas: ūdensapgādes sistēma, kanalizācijas sistēma, santehnika, apkures sistēma, gāzes apgādes sistēma, ventilācijas sistēma, gaisa kondicionēšanas sistēma, ugunsdzēsības sistēma, elektrības sistēma (t.sk. iebūvēti apgaismes ķermeņi), kas atrodas:

2.1.2.1. ēkas iekšienē;

2.1.2.2. ēkas ārpusē un ir piestiprinātas pie ēkas ārējām konstrukcijām;

2.1.2.3. ēkas ārpusē un ir funkcionāli saistītas ar ēkas iekšienē esošajām inženiertehniskajām komunikācijām – līdz to savienojumam ar maģistrālajiem cauruļvadiem, tomēr ne plašāk kā Apdrošinātā vai Apdrošinājuma ņēmēja valdījumā esošajā teritorijā;

2.1.3. Signalizācijas, videonovērošanas, komunikāciju un sakaru sistēmas un aprīkojums, kas atrodas:

2.1.3.1. ēkas iekšienē;

2.1.3.2. ēkas ārpusē un ir piestiprināts pie ēkas ārējām konstrukcijām;

2.1.3.3. ēkas ārpusē un ir funkcionāli saistītas ar ēkas iekšienē esošajām sistēmām - līdz to savienojumam ar pakalpojuma sniedzēju, tomēr ne plašāk kā Apdrošinātā vai Apdrošinājuma ņēmēja valdījumā esošajā teritorijā;

2.1.4. Pie ēkas ārējām konstrukcijām piestiprinātas markīzes, ārējās žālūzijas, reklāmas vai atsevišķi pie zemes stacionāri piesaistītas reklāmas, ziņojumu plakāti, kā arī citas tamlīdzīgas izkārtnes, kas veic līdzīga rakstura funkcijas;

2.1.5. Teritorijas labiekārtojums – nožogojums, vārti, paceļamās barjeras, stacionāri pie zemes piestiprināts apgaismojums, stacionāri pie zemes piestiprināti karogu masti, soliņi, galdi, bērnu izklaides laukumi, iebūvētas strūklakas, āra baseini, statujas, teritorijā esoši ceļi, ceļiņi un bruģis.

2.2. Kopīpašumā esošas ēkas daļas – Ēkas (saskaņā ar punktā 2.1. definēto) daļas, kas atrodas ēkas īpašnieku kopīpašumā – līdz to savienojumam ar atsevišķi izdalīto nekustamo īpašumu.

2.3. Telpa (telpu komplekss) – telpu būtiskas sastāvdaļas, ko var mainīt vai noņemt tā, lai nemainītos ēkas ārējais izskats, netiktu skartas citu ēkas īpašnieku (nomnieku, īrnieku) intereses un netiktu bojātas ēkas konstrukcijas, t.i.:

2.3.1. Sienas, grīdas (izņemot paklājus), griesti līdz nesošajām konstrukcijām un to apdares materiāli, šajās telpās esošas kāpnes, logi, durvis, iebūvētas krāsnis, kamīni, plītis;

2.3.2. Telpu (telpu kompleksu) ekspluatācijai nepieciešamas inženiertehnisko komunikāciju sistēmas: ūdensapgādes sistēma, kanalizācijas sistēma, santehnika, apkures sistēma, gāzes apgādes sistēma, ventilācijas sistēma, gaisa kondicionēšanas sistēma, ugunsdzēsšanas sistēma, elektrības sistēma (t.sk., iebūvēti apgaismes ķermeņi), kas atrodas:

2.3.2.1. telpu iekšienē un ir iebūvētas - līdz telpu (telpu kompleksa) norobežojošo konstrukciju savienojumam ar ēkas kopīpašumā esošām telpām;

2.3.2.2. ēkas ārpusē un ir piestiprinātas pie ēkas ārējām konstrukcijām;

2.3.2.3. ēkas ārpusē un ir funkcionāli saistītas ar šo telpu iekšienē esošajām sistēmām;

2.3.3. Signalizācijas, videonovērošanas, komunikāciju un sakaru sistēmas un aprīkojums, kas atrodas:

2.3.3.1. šo telpu iekšienē un ir iebūvēts - līdz telpu (telpu kompleksa) norobežojošo konstrukciju savienojumam ar ēkas kopīpašumā esošām telpām;

2.3.3.2. ēkas ārpusē un ir piestiprināts pie ēkas ārējām konstrukcijām.

2.4. Teritorijas labiekārtojums – nožogojums, vārti, paceļamās barjeras, stacionāri pie zemes piestiprināts apgaismojums, stacionāri pie zemes piestiprināti karogu masti, soliņi, galdi, bērnu izklaides laukumi, iebūvētas strūklakas, āra baseini, statujas, teritorijā esoši ceļi, ceļiņi un bruģis.

Par **Kustamo īpašumu** šo noteikumu izpratnē tiek uzskatīts:

2.5. Iekārtas un aprīkojums, kas norādīts Apdrošināšanas polisē:

2.5.1. Biroja tehnika, mēbeles un aprīkojums - biroja tehnika (piemēram, datori, kopētāji, faksi, telefonu aparāti u.tml.), biroja mēbeles (t.sk. iebūvētas mēbeles) un biroja aprīkojums (piemēram, aizkaru stangas, iekšējās žalūzijas, paklāji, apgaismojums, lampas, pārnēsājamās apsildes ierīces, pārnēsājami ugunsdzēsīgie aparāti, pārvietojamās norobežojošās sienas u.tml.);

2.5.2. Saimnieciskajā darbībā izmantojamas iekārtas un mehānismi (piemēram, ražošanas līnijas, darba galdi, darba rīki, veikalus un noliktavu aprīkojums u.tml.);

2.5.3. Sistēmas un to aprīkojums, kas paredzētas izmantošanai ražošanas procesā un nav funkcionāli nepieciešamas ēkas ekspluatācijai;

2.5.4. Elektroniskas iekārtas (piemēram, elektroniskie mērinstrumenti, medicīnas iekārtas, filmēšanas (kino) iekārtas, profesionālas gaismas iekārtas, audio-video aprīkojums u.tml.).

2.6. Preces – preces, kuras Apdrošinātais vai Apdrošinājumaņēmējs ir iegādājies vai ražojis ar atsavināšanas (pārdošanas) mērķi savas saimnieciskās darbības ietvaros, tai skaitā, izejvielas un pusfabrikāti, vai Preces, kuras saskaņā ar rakstveida vienošanos, kurā ir fiksēts Preču faktiskais stāvoklis, nodotas Apdrošinātajam vai Apdrošinājumaņēmējam valdījumā ar uzlabošanas, apkopes vai apdares mērķi.

3. APDROŠINĀTIE RISKI

Šajos noteikumos uzskaitītie riski ir apdrošināti tikai tad, ja tie ir norādīti Apdrošināšanas polisē.

3.1. Uguns nelaiemes – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis:

3.1.1. Ugunsgrēks – uguns ar atklātu liesmu, kura pēkšņi izcēlusies un turpinājusi patstāvīgi izplatīties tālāk. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī zaudējumus vai bojājumus:

3.1.1.1. ko izraisījis ugunsgrēka rezultātā radies karstums vai dūmi, vai sodrēji;

3.1.1.2. kas radušies ugunsgrēka dzēsšanas darbu rezultātā.

3.1.2. Zibens spēriens – tieša zibens iedarbība uz Apdrošināšanas objektu, neatkarīgi no tā, vai tas ir izraisījis ugunsgrēku.

3.1.3. Eksplozija – pēkšņs, ārhošs tilpnes (tvaika, ūdens vai gāzes tilpnes, apkures katla, cauruļvadu u.tml.) sprādziens, ko izraisa ķīmiskas reakcijas rezultātā radies pārāk augsts gāzes vai tvaika spiediens, neatkarīgi no tā, vai tas ir izraisījis ugunsgrēku.

Par eksploziju uzskata tikai tādu eksploziju, ja šīs tilpnes sienas tiek sabojātas tādā mērā, ka notiek spiediena atšķirību izlīdzināšanās starp tās iekšieni un apkārtējo vidi.

3.1.4. Pilotējama lidaparāta, tā daļu vai tā kravas **trieciens**, neatkarīgi no tā, vai tas ir izraisījis ugunsgrēku.

3.2. Vētra un krusa – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis:

3.2.1. Vētra – vēja ar ātrumu vismaz 17,2 m/sek (jeb 8 balles pēc Boforta skalas) tieša iedarbība uz Apdrošināšanas objektu. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī zaudējumus vai bojājumus:

3.2.1.1. ko izraisījusi šādas vētras rezultātā salauztu vai gaisā paceltu priekšmetu nokrišana uz Apdrošināšanas objekta;

3.2.1.2. ko izraisījusi nokrišņu iekļūšana ēkā caur šādas vētras rezultātā bojātām būvkonstrukcijām ar nosacījumu, ka nokrišņu iekļūšana notiek vētras laikā vai uzreiz pēc tās.

3.2.2. Ja Apdrošināšanas objekta atrašanās vietā vēja ātrumu nav fiksējusi valsts kompetenta institūcija, tad Apdrošināšanas sabiedrība uzskatīs, ka vētra ir bijusi, ja šāda vēja ietekmē ir tikuši nodarīti bojājumi arī Apdrošināšanas objekta atrašanās vietas apkārtnē esošajām ēkām un objektiem, kuri pirms vētras bijuši labā stāvoklī.

3.2.3. **Krusa** – nokrišņu ledus graudu veidā tieša iedarbība uz Apdrošināšanas objektu.

3.2.4. Ja zaudējumi vai bojājumi ir radušies vienas Vētras un krusas rezultātā nepārtrauktu 48 (četrdesmit astoņu) stundu laikā Latvijas Republikas teritorijā un tā rezultātā ir bojāti vairāki Apdrošināšanas objekti, tas tiek uzskatīts kā viens Apdrošināšanas gadījums un, aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzību, tiek atskaitīts viens – lielākais – pašrīks.

3.3. **Zemestrīce un koku uzkrīšana** – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījusi:

3.3.1. **Zemestrīce** – zemes garozas svārstības izraisīta zemes virsmas trīcēšana, kas pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 balles stipra.

3.3.2. **Koku uzkrīšana** – Apdrošināšanas objekta tuvumā esošu koku, mastu vai stabu uzkrīšana.

3.4. **Sniega slodze** – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus Apdrošināšanas objektam, kas radušies no sniega svārstības iedarbības uz ēkas jumta pārsegumu vai ēkas nesošajām konstrukcijām, ar nosacījumu, ka sniega sega, kas nodarījusi zaudējumus vai bojājumus, radusies nepārtrauktas, stipras snigšanas rezultātā un bojājums jumta pārsegumam vai ēku nesošajām konstrukcijām noticis snigšanas laikā vai ne vēlāk kā 48 (četrdesmit astoņas) stundas pēc snigšanas, ja attiecīgie meteoroloģiskie apstākļi fiksēti kompetentās valsts institūcijās.

3.5. **Plūdi** – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kas radušies strauja ūdens līmeņa celšanās (t.sk. vētras) rezultātā dabīgās vai mākslīgās ūdens tilpnēs. Tomēr Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja plūdi šajā vietā notikuši atkārtoti pēdējo 10 (desmit) gadu laikā, sākot skaitīt no Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža.

3.6. **Noplūde no inženierkomunikācijām** – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījusi:

3.6.1. Šķidruma vai tvaika noplūde no inženierkomunikāciju sistēmām: ūdensapgādes sistēmas (t.sk. sistēmas

baseinu darbības nodrošināšanai), kanalizācijas sistēmas, apkures sistēmas, ventilācijas sistēmas, gaisa kondicionēšanas sistēmas, kā arī ugunsdzēsības sistēmas to pēkšņa un neparedzēta plūsuma vai bojājuma dēļ.

3.6.2. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī Apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus:

3.6.2.1. kas radušies šķidruma noplūdes dēļ, pamatoti vai nepamatoti automātiski reaģējot normatīvo aktu prasībām atbilstoši ekspluatētām stacionārām ugunsdzēsības sistēmām vai iekārtām;

3.6.2.2. šķidruma vai tvaika noplūdes rezultātā no inženierkomunikācijām, kas atrodas telpās vai ēkās, kas nav Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā īpašumā, valdījumā, neatkarīgi no tā vai ir noticis pēkšņs un neparedzēts inženierkomunikāciju sistēmu plūsums vai bojājums;

3.6.2.3. kurus izraisījusi šķidruma noplūde no ēkas iekšienē iebūvētām un ēkas ekspluatācijai funkcionāli nepieciešamām inženierkomunikāciju sistēmām, ja šādi zaudējumi vai bojājumi radušies sala iedarbības rezultātā;

3.6.2.4. kas saistīti ar pašu Ēkas ekspluatācijai nepieciešamo inženierkomunikāciju sistēmu: ūdensapgādes, kanalizācijas, santehnikas, apkures, gāzes apgādes, ventilācijas, gaisa kondicionēšanas, ugunsdzēsības sistēmu remontu, iegādi vai uzstādīšanu.

3.7. **Trešo personu prettiesiska darbība** – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kas radušies zemāk minēto darbību rezultātā:

3.7.1. **Zādzība ar ielaušanos** – tīša, prettiesiska Apdrošināšanas objekta nolaušana, kas izdarīta, salaužot vai mehāniski bojājot šķēršļus, kas radīti, lai nevarētu brīvi iekļūt Nekustamajā īpašumā, vai atmūķējot tos.

Risks Zādzība ar ielaušanos attiecībā uz ārpus ēkas esošu Kustamo īpašumu ir spēkā tikai tad, ja Apdrošināšanas objekts atradies strukturāli pietiekami norobežotā teritorijā un ja zādzība izdarīta salaužot vai mehāniski bojājot norobežojošās konstrukcijas, vai atmūķējot tās.

3.7.2. **Ēkas ārējo daļu zādzība** – tīša, prettiesiska apdrošināto Ēku vai Telpu konstrukciju, kā arī Ēkas vai Telpu funkcionāli nepieciešamo ārējo inženierkomunikāciju un aprīkojuma, kas piestiprinātas pie Ēkas ārējām konstrukcijām vai kas ir funkcionāli saistītas ar Ēku vai Telpām, zādzība, ja ir redzamas noraušanas pazīmes.

3.7.3. **Laupīšana** – tīša, prettiesiska Apdrošināšanas objekta nolaušana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.

3.7.4. Zādzības ar ielaušanos, Laupīšanas vai Ēku ārējo daļu zādzības laikā izdarīta cēloņsakarīga vandālisma rezultātā, kā arī šajā punktā minēto darbību mēģinājuma rezultātā.

3.8. **Vandālisms un sadursme** – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kas radušies Trešās personas darbības rezultātā:

3.8.1. kuras mērķis ir Apdrošināšanas objekta tīša bojāšana vai iznīcināšana un kas nav saistīta ar risku Zādzība ar ielausanos, Ēkas ārējo daļu zādzība un Laupīšana iestāšanos;

3.8.2. kurus izraisījis sauszemes transportlīdzekļa, tā iekraušanas vai izkraušanas mehānisma, kā arī dzelzceļa transporta trieciens.

3.9. Stiklojuma bojājumi visiem riskiem – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies Nekustamā īpašuma konstrukcijās izmantotā stiklojuma (ārējā un iekšējā) bojājumu gadījumā, tiem pēkšņi un neparedzēti saplīstot. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina nepieciešamos izdevumus, lai pilnīgas bojāejas gadījumā ievietotu jaunu, tādas pašas kvalitātes stiklojumu ar to rāmjiem un rokturiem, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

Ja Apdrošināšanas polisē kā Apdrošinātais risks nav norādīts Stiklojuma bojājumi visiem riskiem, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Nekustamā īpašuma konstrukcijās izmantotā stiklojuma bojājumus, kas radušies Apdrošināšanas polisē norādīto risku rezultātā.

3.10. Elektriskas parādības – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies Apdrošināšanas objektam ārēju elektrisku bojājumu dēļ, t.sk. netieša zibens spēriena rezultātā.

4. IZŅĒMUMI

4.1. Par Apdrošināšanas objektu netiek uzskatīts:

4.1.1. Ārpus ēkas vai telpām esoša biroja tehnika, mēbeles un aprīkojums, saimnieciskajā darbībā izmantojamas iekārtas un mehānismi, elektroniskas iekārtas, preces;

4.1.2. Ārpus ēkas vai telpām esošas markīzes, ārējās žālūzijas, gaismas reklāmas, ziņojumu plakāti, norādes, kā arī citas tamlīdzīgas izkārtnes, kas veic līdzīga rakstura funkcijas un kuras nav piestiprinātas pie ēkas ārējām konstrukcijām vai piesaistītas stacionāri pie zemes;

4.1.3. Nauda;

4.1.4. Antīki priekšmeti, gleznas, skulptūras u.c. priekšmeti ar māksliniecisku vērtību, marku, monētu, medaļu un citas kolekcijas;

4.1.5. Dārgmetāli, dārgakmeņi vai pusedārgakmeņi un no tiem izgatavoti priekšmeti;

4.1.6. Munīcija, sprāgstvielas, ieroči;

4.1.7. Datubāzes, datu nesēji, USB atmiņas kartes, datoru programmatūras (t.sk. profesionālās darbības programmas), kas nav produktu OEM versijas, t.i., nav iegādātas kopā un izmantošanai tikai ar konkrēto datoru;

4.1.8. Iekārtas un to sistēmas, kas paredzētas izmantošanai ražošanas procesā un nav funkcionāli nepieciešamas Apdrošināšanas objekta ekspluatācijai, ja Apdrošināšanas objekts ir Nekustamais īpašums;

4.1.9. Ēkas, kas nav stacionāri piesaistītas zemei (piemēram, būvlaukuma novietnes u.c. pagaidu celtnes), kā arī atsevišķi stāvošas nojumes un rampas;

4.1.10. Zeme, apstādījumi (piemēram, augi, koki, krūmi, zāliens), dabīgās ūdenstilpnes, dīķi, akas, dziļurbumi;

4.1.11. Kuģu piestātnes, pontoni, kanāli, moli, dambji, tilti, u.tml.;

4.1.12. Mobilie telefoni, viedtelefoni u.tml. (arī tad, ja tie atrodas Apdrošināšanas polisē norādītajā teritorijā);

4.1.13. Transportlīdzekļi, kas reģistrējami Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā, vai tām pielīdzināmās institūcijās;

4.1.14. Mobila tehnika vai mobilas iekārtas, kas tiek izmantotas celtniecībā, lauksaimniecībā, mežu izstrādē, apkalpojošā sfērā u.tml., kā arī jebkāda veida dzelzceļa transports, gaisa transports, ūdens transports;

4.1.15. Dokumenti (piemēram, pasēs, diplomi, pilnvaras, līgumi), manuskripti, projektu dokumentācijas, plāni un rokraksti, zīmējumi (rasējumi), čeki, vērtspapīri, noguldījumu grāmatiņas, bankas kartes;

4.1.16. Paraugi, modeļi, prototipi, pēc īpaša pasūtījuma izgatavoti priekšmeti, pašizgatavotas ierīces, izstādes eksponāti un citi unikāli priekšmeti;

4.1.17. Dzīvie organismi (piemēram, istabas augi, dzīvnieki, putni, zivis).

4.1.18. Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā darbinieku personīgās mantas;

4.2. Apdrošināšanas sabiedrībai nav jāatlīdzina zaudējumi vai bojājumi:

4.2.1. Kara, invāzijas vai karam līdzīgas darbības (neatkarīgi no tā, vai karš pieteikts vai nē), vai pilsoņu kara rezultātā;

4.2.2. Lokautu, sabiedrisko nemieru, sacelšanās, dumpju, streiku, pretošanās kustību, revolūcijas, militāra vai cita apvērsuma, komandantstundas noteikšanas vai aplenkuma vai citu gadījumu, kuriem seko aplenkums vai komandantstundas noteikšana, rezultātā;

4.2.3. Terorisma rezultātā;

4.2.4. Kodolsprādziena, atomenerģijas, radiācijas, radioaktīvā piesārņojuma, jonizējošā starojuma rezultātā;

4.2.5. Normatīvo aktu, valsts vai pašvaldību lēmumu pieņemšanas rezultātā, tai skaitā, bet ne tikai konfiskācijas, atsavināšanas valsts vajadzībām, kā arī īpašuma iznīcināšanas vai bojāšanas rezultātā, ja to ir sankcionēšanas valsts varas iestādes;

4.2.6. Vides piesārņošanas, piegružošanas un saindēšanas rezultātā;

4.2.7. Insektu, tārpu, grauzēju, putnu vai dzīvnieku nodarītu bojājumu rezultātā;

4.2.8. Nodiluma, nolietojuma, korozijas, izmaiņu gaisa temperatūrā vai mitrumā, izžūšanas vai izkalšanas, izt-

vaikošanas vai izgarošanas, sarukšanas vai izstiepšanās, zemes virsmas nosēšanās vai kustības, ēku, būvju plaisāšanas, ēku, būvju pamatu nosēšanās vai iegrimšanas vai citu ilgstošu procesu rezultātā, kā arī azbesta, azbesta produktu, putekļu nodarītu bojājumu rezultātā;

4.2.9. Sausās vai mitrās puves, pūšanas, pelējuma un apaugšanas ar piepi, smakas izdalīšanās, sēnīšu vai baktēriju iedarbības rezultātā;

4.2.10. Aizsprostu, dambju vai citu ūdens būvju bojājumu rezultātā, izņemot ja ir apdrošināts risks Plūdi;

4.2.11. Gruntsūdens un citu pazemes ūdeņu līmeņa izmaiņu rezultātā;

4.2.12. Iekšēju mehānisku vai elektrisku bojājumu rezultātā;

4.2.13. Neatbilstošas un kļūdainas projektēšanas, rasējumu vai aprēķinu rezultātā, nekvalitatīvu un neatbilstošu materiālu izmantošanas, nekvalitatīvas vai kļūdainas darba izpildes rezultātā;

4.2.14. Apdrošināšanas objekta būvniecības, renovācijas, vai rekonstrukcijas rezultātā, kuru veikšanai nepieciešama Būvatļauja saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu;

4.2.15. Montāžas, demontāžas, izmēģināšanas vai testēšanas rezultātā;

4.2.16. Normatīvo aktu, būvnormatīvu, ugunsdrošības noteikumu vai tehniskās ekspluatācijas pārkāpuma rezultātā, kā arī izmantojot Apdrošināšanas objektu citiem darbiem un mērķiem vai citos apstākļos, nekā to noteicis ražotājs;

4.2.17. Kas jāatlīdzina saskaņā ar ražotāja, piegādātāja vai citu garantiju;

4.2.18. Kas jāatlīdzina saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto obligāto apdrošināšanu vai kas jāatlīdzina uz cita apdrošināšanas līguma pamata;

4.2.19. Jebkura veida netiešu vai finansiāla rakstura zaudējumu rezultātā, tai skaitā, bet ne tikai, kas radušies no negūtās peļņas, preču pārdošanas, saimnieciskās darbības pārtraukuma, nesavlaicīgas piegādes un līgumsaistību neizpildes;

4.2.20. Soda sankciju rezultātā, tai skaitā, bet ne tikai, līgumsodus, kavējuma procentus, soda naudas, valsts vai pašvaldību iestādes uzliktus sodus;

4.2.21. Par Apdrošināšanas objekta apsaimniekošanu un apkalpošanu, kā arī tehniskās apkopes veikšanas un servisa izdevumus;

4.2.22. Tādu energonesēju kā elektrības, gāzes, ūdens, tvaika, siltuma piegādes pārtraukuma, zuduma vai to paaugstināta patēriņa rezultātā;

4.2.23. Par jebkuriem Apdrošināšanas objekta uzlabojumiem, izmaiņām, papildinājumiem, kā arī remonta izdevumiem, kas nav saistīti ar Apdrošināšanas gadījumu;

4.2.24. Par ekspertīzes izdevumiem, kurus rakstveidā nav apstiprinājusi Apdrošināšanas sabiedrība;

4.2.25. Neizskaidrojamas pazušanas rezultātā, vai kas atklāti tikai inventarizācijas laikā;

4.2.26. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, to darbinieku vai personas, kura lieto Apdrošināšanas objektu ar Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā atļauju uz līguma vai citu tiesisku attiecību pamata, pretlikumīgas darbības, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības rezultātā;

4.2.27. Apdrošināšanas objekta apzīmēšanas vai apkrāsošanas, tai skaitā, grafiti rezultātā.

4.3. Papildus izņēmumi

4.3.1. **Apdrošinot risku Uguns nelaimes**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

4.3.1.1. Sakaršanas vai gruzdēšanas rezultātā, ja nav izcēlies ugunsgrēks. Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi un bojājumi, ja gruzdēšanas dēļ ir izcēlies ugunsgrēks vai gruzdēšana ir ugunsgrēka sekas;

4.3.1.2. Tikai pašām elektrības sistēmām (tai skaitā, elektrības vadiem vai elektriskām iekārtām), kas radušies elektriskās strāvas iedarbības (pārsprieguma, īssavienojuma, īsslēguma, izolācijas defekta, nepietiekama kontakta, mērierīču, kontrolierīču vai aizsargierīču neieslēgšanās vai bojājuma rezultātā u.tml., tai skaitā, arī zibens spēriena rezultātā) vai nepietiekamas tās padeves rezultātā. Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi vai bojājumi, ja no elektrības sistēmām ir izcēlies ugunsgrēks;

4.3.1.3. Tikai pašam Apdrošināšanas objektam, to pakļaujot paredzētai apstrādei vai tehnoloģiskiem procesiem, kuros izmanto uguni, apzinātu eksplozijas enerģiju vai citu termisku iedarbību;

4.3.1.4. Apdrošināšanas objektā uzglabājamo sprāgstvielu eksplozijas rezultātā;

4.3.1.5. Profesionālas spridzināšanas darbu rezultātā;

4.3.2. **Apdrošinot risku Vētra un krusa**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

4.3.2.1. Vētras izraisītu plūdu rezultātā;

4.3.2.2. Nokrišņu iekļūšanas rezultātā caur neaizvērtiem logiem, ārdurvīm u.c. atverēm vai bojājumiem ēku būvkonstrukcijās, izņemot šo noteikumu 3.2.1.2. punktā noteiktajos gadījumos.

4.3.3. **Apdrošinot risku Koku uzkrīšana**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies cilvēku vai kāda mehāniska procesa iedarbības rezultātā.

4.3.4. **Apdrošinot risku Sniega slodze**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

4.3.4.1. Ēkām, kuras netiek pastāvīgi apdzīvotas vai apsaimniekotas, vai kurās netiek veikta saimnieciskā darbība. Ar saimniecisko darbību šī apdrošināšanas līguma ietvaros tiek uzskatīta sistemātiska komercdarbība, kura tiek veikta ne retāk kā 1 (vienu) reizi kalendārajā nedēļā;

4.3.4.2. Ēkām, kas nav stacionāri saistītas ar zemi, kā arī pagaidu celtnēm, saliekamajām teltīm, atsevišķi stāvošām nojumēm, siltumnīcām, lecektīm un tml. konstrukcijām;

4.3.4.3. Nokrišņu iekļūšanas rezultātā caur neaizvērtiem logiem, ārdurvīm u.c. atverēm vai bojājumiem ēku būvkonstrukcijās rezultātā, izņemot, ja šādas atveres vai bojājumi radušies tādu zaudējumu vai bojājumu rezultātā, kurus Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem;

4.3.4.4. Ja ēkas jumts pirms nepārtrauktas, stipras snigšanas uzsākšanās nav bijis notīrīts un atkārtotas snigšanas rezultātā pieaudzis sasniegšā sniega slāņa biezums un svars;

4.3.4.5. Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā bezdarbības rezultātā, netīrot sniegu no ēkas jumta pārsegumiem un neveicot savus pienākumus attiecībā uz īpašuma uzturēšanu saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, būvnormatīviem, tehniskās ekspluatācijas noteikumiem un administratīvajiem lēmumiem.

4.3.5. **Apdrošinot risku Plūdi**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies drenāžas, novadīšanas vai kanalizācijas sistēmai nespējot uzņemt ūdens daudzumu liela nokrišņu apjoma rezultātā.

4.3.6. **Apdrošinot risku Noplūde no inženierkomunikācijām**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

4.3.6.1. Inženierkomunikāciju sistēmu uzpildīšanas rezultātā, kā arī izmaksas par uzpildāmo šķidrumu;

4.3.6.2. Inženierkomunikāciju sistēmām sala iedarbības rezultātā:

4.3.6.2.1. kas radušies atkārtoti – vairāk kā vienu reizi – vienā un tajā pašā Apdrošināšanas objektā viena Apdrošināšanas perioda laikā;

4.3.6.2.2. kas atrodas ārpus Nekustamā īpašuma;

4.3.6.2.3. kas atrodas neapdzīvotā vai neapsaimniekotā Nekustamā īpašumā, vai kurā netiek veikta saimnieciskā darbība. Ar saimniecisko darbību šī apdrošināšanas līguma ietvaros tiek uzskatīta sistemātiska komercdarbība, kura tiek veikta ne retāk kā 1 (vienu) reizi kalendārajā nedēļā.

4.3.6.3. Inženierkomunikāciju nevērīgas un nekvalitatīvas uzturēšanas rezultātā;

4.3.6.4. Nokrišņu iekļūšanas rezultātā caur neaizvērtiem logiem, ārdurvīm u.c. atverēm vai bojājumiem ēku būvkonstrukcijās;

4.3.6.5. Pakāpeniski ilgstošā laika posmā, piemēram, aizsērēšanas, pilēšanas, sūces, kondensāta rašanās rezultātā.

4.3.7. **Apdrošinot risku Trešo personu prettiesiska darbība**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

4.3.7.1. Apdrošināšanas objekta viltošanas, krāpšanas, piesavināšanās vai citas līdzīgas darbības rezultātā;

4.3.8. **Apdrošinot risku Stiklojuma bojājumi visiem riskiem**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

4.3.8.1. Stiklojuma ieplaisāšanas, skrāpējumu, tikai uz stiklojuma esošo uzlīmju bojājumu rezultātā;

4.3.8.2. Stiklojumam ar māksliniecisku vai antikvāru vērtību, tai skaitā, bet ne tikai, vitrāžām un gravējumiem.

4.3.9. **Apdrošinot risku Elektriskas parādības**, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

4.3.9.1. Iekšēju elektrisku un/vai mehānisku bojājumu rezultātā;

4.3.9.2. Mitruma iekļūšanas rezultātā, izņemot, ja iekārta ir paredzēta uzstādīšanai ārpus telpām;

4.3.9.3. Elektroenerģijas pakalpojuma sniedzēja vainas dēļ.

5. APDROŠINĀJUMA SUMMA UN APDROŠINĀŠANAS VĒRTĪBA

5.1. Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājumaņēmējs. Apdrošinājumaņēmējs uzņemas atbildību par Apdrošināšanās polisē norādītās Apdrošinājuma summas atbilstību Apdrošināšanas objekta vērtībai.

5.2. Ja Apdrošināšanas objekta vērtība tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās neatbilst Apdrošināšanas polisē norādītajai Apdrošinājuma summai, tad, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, Apdrošināšanas sabiedrība piemēro Zemapdrošināšanas vai Virsapdrošināšanas nosacījumus, izņemot Pirmā zaudējuma apdrošināšanas gadījumā.

5.3. Par Zemapdrošināšanu un Virsapdrošināšanu neuzskata gadījumus, ja Apdrošinājuma summa Nekustamajam īpašumam ir mazāka vai lielāka par 10% (desmit procenti) no Nekustamā īpašuma Apdrošināšanas vērtības. Tomēr Apdrošināšanas objekta Pilnīgas bojāejas gadījumā, Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzinās lielāku Apdrošinājumu summu kā norādīts Apdrošināšanas polisē.

5.4. Ja Apdrošināšanas perioda laikā papildus tiek iegādāts Kustamais īpašums, kas ir Apdrošināšanas objekta sastāvdaļa, Apdrošināšanas sabiedrība nepiemēro nosacījumus par Zemapdrošināšanu vai Virsapdrošināšanu - ja iegādāto objektu kopējā vērtība attiecībā uz konkrēto Apdrošināšanas polisē norādīto Apdrošināšanas objektu nepārsniedz Apdrošinājuma summu par 10% (desmit procenti), bet ne vairāk kā EUR 35 571.80 (trīsdesmit pieci tūkstoši pieci simti septiņdesmit viens eiro un astoņdesmit centu).

5.5. Apdrošinājuma summa Teritorijas labiekārtojumam, kas minēts šo apdrošināšanas noteikumu punktā 2.1.5., tiek noteikta 10% (desmit procenti) apmērā no ēkas apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā EUR 14 228.72 (četrpadsmit tūkstoši divi simti divdesmit astoņi eiro un septiņdesmit divi centu).

5.6. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī saprātīgus, pamatotus un pierādāmus:

5.6.1. Apdrošināšanas objekta Glābšanas izdevumus. Glābšanas izdevumi nevar pārsniegt Apdrošināšanas sabiedrības atlīdzināmo zaudējumu apmēru;

5.6.2. Apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos Druņu aizvākšanas izdevumus, tomēr ne vairāk kā 10% (desmit procenti) apmērā no Apdrošināšanas sabiedrības atlīdzināmo zaudējumu apmēra par vienu apdrošināšanas gadījumu.

5.7. Nekustamā īpašuma Apdrošināšanas vērtību nosaka atbilstoši Apdrošināšanas objekta:

5.7.1. Atjaunošanas vērtībai;

5.7.2. Faktiskajai vērtībai – ja tā nolietojums ir lielāks kā 50% (piecdesmit procenti).

5.8. Kustamā īpašuma (izņemot Preču) Apdrošināšanas vērtību nosaka atbilstoši Apdrošināšanas objekta:

5.8.1. Atjaunošanas vērtībai;

5.8.2. Faktiskajai vērtībai - ja tā nolietojums ir lielāks kā 50% (piecdesmit procenti);

5.9. Preču apdrošināšanas vērtību nosaka atbilstoši Apdrošināšanas objekta Iegādes vērtībai.

6. ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANA

6.1. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tiešu mantisku zaudējumu ar noteikumu, ka tie radušies Apdrošināšanas objektam Apdrošināšanas perioda laikā, Teritoriālā seguma robežās un Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā.

6.2. Ja Apdrošināšanas polisē kā Apdrošināšanas vērtība ir norādīta:

6.2.1. Atjaunošanas vērtība, tad Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina bojātā vai bojāgājušā Apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumus;

6.2.2. Faktiskā vērtība, tad Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina bojātā vai bojāgājušā Apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumus, atskaitot nolietojumu, kāds tas bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

6.2.3. Iegādes vērtība, tad Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina bojāto vai bojāgājušo Preču iegādes izdevumus.

6.3. Gadījumā, ja pēc Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās tiek konstatēts, ka Apdrošināšanas objekta nolietojums uz apdrošināšanas līguma slēgšanas brīdi pār-

sniedz 50% (piecdesmit procenti), tad ir uzskatāms, ka Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts Faktiskajā vērtībā, pat ja Apdrošināšanas polisē ir norādīts citādi.

6.4. Gadījumā, ja Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā Atjaunošanas vērtības vai Iegādes vērtības apmērā, Apdrošinātais vai Atlīdzības saņēmējs iegūst tiesības uz Apdrošināšanas atlīdzības daļu, kas pārsniedz bojātā īpašuma Faktisko vērtību tikai tad, ja tas 2 (divu) gadu laikā pēc Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās pierāda, ka Apdrošināšanas atlīdzība izmantota, lai saskaņā ar šajos noteikumos noteikto kārtību atjaunotu tāda paša veida un tādām pašām mērķim paredzētu īpašumu kā Apdrošināšanas objekts.

6.5. Ja no Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā neatkarīgu iemeslu dēļ Apdrošināšanas objektu nav iespējams uzbūvēt Apdrošināšanas polisē norādītajā teritorijā (teritoriālais segums), tad tā būvniecību var veikt jebkurā citā vietā Apdrošināšanas objekta administratīvajā teritorijā, iepriekš rakstveidā to saskaņojot ar Apdrošināšanas sabiedrību.

6.6. Apdrošināšanas sabiedrība, pēc iespējas vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju vai Apdrošināto, ir tiesīga noteikt Apdrošināšanas atlīdzības veidu:

6.6.1. Apdrošinātā objekta atjaunošana, remontēšana vai

6.6.2. līdzvērtīgas Kustamas mantas iegāde, vai

6.6.3. naudas izmaksa.

6.7. Apdrošināšanas sabiedrība, pēc iespējas vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju vai Apdrošināto, ir tiesīga izvēlēties personu:

6.7.1. kura veic bojātā vai bojā gājušā Apdrošināšanas objekta atjaunošanu, remontu, vai

6.7.2. no kuras iegādāties līdzvērtīgu Kustamu mantu.

6.8. Apdrošināšanas sabiedrība no atlīdzināmo zaudējumu summas atskaita:

6.8.1. Apdrošināšanas objekta vai tā daļu derīgo atlieku vērtību, ja tās savā īpašumā nepārņem Apdrošināšanas sabiedrība;

6.8.2. Pievienotās vērtības nodokļa summu, kuru Apdrošināšanas atlīdzības saņēmējam ir tiesības no valsts budžetā maksājamā nodokļa atskaitīt kā priekšnodokli;

6.8.3. Apdrošināšanas polisē norādīto pašrisku par katru Apdrošināšanas gadījumu.

6.9. Ja nav iespējams vai ja netiek veikta Apdrošināšanas objekta atjaunošana, iegāde vai aizvietošana ar līdzvērtīgu objektu, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Apdrošināšanas objekta Faktisko vērtību vai Tirgus vērtību tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, atlīdzinot mazāko no summām.

6.10. Pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas Apdrošinājuma summa:

6.10.1. Nekustamajam īpašumam tiek atjaunota pilnā apmērā bez papildus Apdrošināšanas prēmijas iekasēšanas, izņemot, ja Nekustamais īpašums ir gājis bojā vai ja Apdrošināšanas atlīdzība pārsniedz Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summu Apdrošināšanas perioda laikā;

6.10.2. Kustamajam īpašumam vai Precēm netiek atjaunota. Apdrošinājuma summa tiek samazināta par izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības apmēru, taču Apdrošināšanas sabiedrība, veicot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu par turpmākiem apdrošināšanas gadījumiem, nepiemēro noteikumus par Zemapdrošināšanu. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības atjaunot Apdrošinājuma summu, piemaksājot attiecīgu Apdrošināšanas prēmijas daļu.

7. DROŠĪBAS PRASĪBAS

7.1. Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā pienākums, slēdzot apdrošināšanas līgumu, ir informēt apdrošināšanas līguma izpildē iesaistītās personas par saistošajām drošības prasībām.

7.2. Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga samazināt Apdrošināšanas atlīdzību līdz 50% (piecdesmit procentiem) vai atteikties izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību, ja nav ievērotas apdrošināšanas līgumā noteiktās drošības prasības un tas ir cēloņsakarīgi veicinājis zaudējumu vai bojājumu iestāšanos un/vai palielinājis zaudējumu vai bojājumu apmēru.

7.3. Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga pieprasīt Apdrošināšanas perioda laikā veikt papildus drošības prasības, kuru izmaksas sedz Apdrošinājumaņēmējs un/vai Apdrošinātais. Apdrošinājumaņēmējs ir tiesīgs izbeigt apdrošināšanas līgumu bez iepriekšēja paziņojuma 15 (piecpadsmit) dienu laikā pēc Apdrošināšanas sabiedrības papildu drošības prasību saņemšanas. Ja Apdrošinājumaņēmējs minētā perioda laikā Apdrošināšanas sabiedrībai neiesniedz rakstisku paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu, šīs papildus drošības prasības uzskatāmas par apdrošināšanas līguma noteikumiem.

7.4. Ja 31 (trīsdesmit vienas) dienas laikā pēc pieprasījuma nosūtīšanas Apdrošinājumaņēmējam un/vai Apdrošinātajam par papildus drošības pasākumu veikšanu, tie tomēr netiek īstenoti, tad Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga izbeigt apdrošināšanas līgumu, 3 (trīs) dienas iepriekš rakstiski informējot Apdrošinājumaņēmēju.

7.5. Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam, kā arī to darbiniekiem vai personām, kuras lieto Apdrošināšanas objektu ar Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā atļauju uz līguma vai citu tiesisku attiecību pamata ir jāievēro:

7.5.1. normatīvajos aktos noteiktās ugunsdrošības, tehniskās ekspluatācijas prasības, tehnikas ražotāja un pārdevēja noteiktie lietošanas noteikumi, kā arī papildus drošības prasības;

7.5.2. jānodrošina avārijas dienesta, policijas, ugunsdzēsēju, glābšanas un drošības dienestu brīva pieeja Apdrošināšanas objektam;

7.5.3. acīmredzama riska apstākļos nekavējoties jāveic aizsardzības un glābšanas pasākumi;

7.5.4. ja Apdrošināšanas objektu apdraud plūdi, ūdens līmeņa celšanās, kustamais īpašums jāpārvieta, novietojot uz paaugstinājumiem, augstākiem stāviem, vai jāpārved uz drošāku vietu.

Ugunsdrošība

7.6. Apdrošināšanas objektam jābūt aprīkotam ar primāriem ugunsdzēsības līdzekļiem (ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības krāni, evakuācijas kāpnes), tiem jābūt brīvi pieejamiem un darba kārtībā atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

7.7. Ugunsnedroši darbi vienmēr ir jāuzrauga, arī vairākas stundas pēc darbu pabeigšanas. Pirms darba sākšanas atbildīgai personai ir jānosaka nepieciešamie drošības pasākumi un jānorīko par ugunsdrošību atbildīgās personas gan darbu izpildes laikā, gan arī pēc to pabeigšanas. Ugunsnedrošu darbu veikšana ietver metināšanu, metāla griešanu ar skābekli vai mehānisko ripu, metāla velmēšanu un kalšanu, un citus darbus, kuros pielieto gāzes liesmu, citu atklātu liesmu vai karsta gaisa plūsmu, izņemot ūdens tvaiku.

7.8. Smēķēšana ir atļauta tikai speciāli paredzētās, atbilstoši apzīmētās un aprīkotās vietās.

7.9. Objektā jāuztur vispārēja tīrība un kārtība. Jānodrošina regulāra uzņēmuma telpu un teritorijas atbrīvošana no ražošanas atlikumiem un atkritumiem. Ugunsnedroši ražošanas atlikumi un izlietotais iepakojums ir jāuzglabā ugunsdrošās atkritumu tvertnēs ar vāku. Atkritumu tvertnes un izlietotais iepakojums, t.sk. koka paletes, uzņēmuma teritorijā ir jānovieto pietiekami drošā attālumā no Apdrošināšanas objekta (vismaz 5 (piecu) metru attālumā).

7.10. Ugunsdrošajām durvīm ir jābūt aizvērtām. Ja ir uzstādītas automātiskas ugunsdrošās durvis, jānodrošina to automātiska aizvērsšanās.

7.11. Ja ir uzstādīta automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācija, tai jābūt darba kārtībā un ieslēgtai visu diennakti. Signalizācijas sistēmai jābūt projektētai, uzstādītai, regulāri apkoptai un pārbaudītai atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, ražotāja vai uzstādītāja izvirzītajām prasībām. Veiktās pārbaudes ir jāreģistrē pārbaudes žurnālā.

7.12. Ja signalizācija ir pieslēgta apsardzes uzņēmuma pultij, jābūt noslēgtam līgumam ar apsardzes uzņēmumu par apsardzes pakalpojumu sniegšanu, kurā trauksmes signāla saņemšanas gadījumā ir paredzēta apsardzes patruļas izbraukšana uz notikuma vietu un rīcība notikuma vietā.

7.13. Motorizētie transportlīdzekļi un citas mehāniskās ierīces var tikt lietotas un uzglabātas ēkās vai telpās tikai, ja tas nepieciešams sakarā ar veicamā darba specifiku un ja:

7.13.1. degvielas uzpildīšana un iztukšošana tiek veikta droši;

7.13.2. akumulatori tiek uzlādēti atsevišķā telpā ar atbilstošu ventilāciju;

7.13.3. ēkas vai telpas ir aprīkotas ar ugunsdzēsšanas ierīcēm.

7.14. Telpas, kurās tiek uzglabātas ugunsbīstamas un sprādzienbīstamas vielas, nedrīkst atstāt bez uzraudzības, aizejot no teritorijas, telpām jābūt aizslēgtām. Ugunsbīstami šķidrums ir jāuzglabā ugunsdrošos traukos. Degvielu, eļļas un citas viegli uzliesmojošas preces nedrīkst glabāt slēgtās iekraušanas telpās/laukumos, kā arī pie ēku ārējām sienām.

7.15. Ūdens ņemšanas vietām jābūt speciāli atzīmētām, brīvi pieejamām un izmantojamām visu gadu.

7.16. Elektroinstalācijām ir jābūt ierīkotām atbilstoši normatīvajiem aktiem, apgaismojumam jābūt aprīkotam ar aizsargabāžūru.

Preču uzglabāšana

7.17. Uzglabāto izejvielu daudzumam ražošanas telpās ir jābūt atbilstošam ražošanas apjomam.

7.18. Noliktavās, kas aprīkotas ar ugunsdrošības/dzesēšanas signalizāciju, jābūt norādītam un atzīmētām maksimāli pieļaujamam preču glabāšanas augstumam, norādīto augstumu nedrīkst pārsniegt.

Apkures, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas

7.19. Apkures sistēmai, ūdensapgādei, kanalizācijas un elektroapgādes sistēmai ir jāatbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

7.20. Dūmvadi un skursteņi jātīra pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā vienu reizi gadā (ieteicams pirms apkures sezonas uzsākšanas), pārbaudes rezultāti jāfiksē dokumentāli.

7.21. Ēkās vai telpās, kas apkures sezonās netiek apkurinātas vai ja Apdrošināšanas objektā netiek veikta saimnieciskā darbība, inženierkomunikāciju sistēmas ir jāiztukšo no šķidruma, lai novērstu to aizsalšanu. Sasalušu cauruļvadu atkausēšanai nedrīkst izmantot atklātu uguni.

7.22. Precēm, t.sk. izejvielām un krājumiem, ir jāatrodas vismaz 10 cm augstumā virs grīdas virsmas.

Prettiesiska darbība

7.23. Ārpus darba laika Apdrošināšanas objekta durvīm, logiem, slēgļiem, lūkām un citām atverēm jābūt aizvērtām tā, lai tajā nebūtu iespējams iekļūt, nesalaužot slēdzenes un citas norobežojošās konstrukcijas.

7.24. Visu veidu slēdžu atslēgas, t.sk. magnētiskās caurlaides, jāglabā tā, lai trešajām personām nebūtu iespējas tām piekļūt. Ja ir pamats uzskatīt, ka tās ir nokļuvušas trešo personu rīcībā, tās nekavējoties jānomaina. Ieteicams nodrošināt periodisku piekļuves kodu maiņu.

7.25. Skaidra nauda, vērtspapīri un citi vērtīgi priekšmeti jāglabā saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrības norādījumiem atbilstošas drošības pakāpes seifos vai glabātavās, kurus nedrīkst atstāt neaizslēgtus, bez atbils-

tošas pārraudzības vai neapsargātus. Seifu un glabātavu atslēgas nedrīkst glabāt telpās, kur tās atrodas.

7.26. Ārpus darba laika kases aparātiem jābūt tukšiem un neaizslēgtiem.

7.27. Uzstādītajai apsardzes signalizācijai ir jābūt darba kārtībā, tai ir jānodrošina regulāra pārbaude, pārbaudes rezultāti jāfiksē dokumentāli.

7.28. Ja apsardzes signalizācija ir pieslēgta apsardzes uzņēmuma pultij, tad jābūt noslēgtam līgumam ar šo apsardzes uzņēmumu par apsardzes pakalpojumu sniegšanu, kurā ir paredzēta apsardzes patruļas izbraukšana uz notikuma vietu un rīcība notikuma vietā, trauksmes signāla saņemšanas gadījumā.

7.29. Projektējot un uzstādot signalizāciju, jāņem vērā Apdrošināšanas objekta platība, kā arī preču un iekārtu izvietošana. Signalizācijas sensorus nedrīkst apslēpt vai ierobežot. Aizejot no Apdrošināšanas objekta vai teritorijas, tai ir jābūt ieslēgtai.

Iekārtu un aprīkojuma ekspluatācija

7.30. Elektriskiem vadiem jābūt aizsargātiem visā to garumā ar izolāciju, kurai nav bojājumi. Vietās, kur vadi iziet ārpus korpusa, tiem jābūt ievietotiem plastmasas aizsargcaurulē. Vadu savienojumiem jābūt veiktiem tā, lai neradītu dzirksteļošanas risku. Vadu galiem un savienojumiem jābūt izolētiem. Lai izvairītos no vadu izolācijas bojājuma, neaizsargāti vadi nedrīkst būt izvadīti pa tām pašām atverēm, pa kurām izvadītas hidrauliskās šļūtenes.

7.31. Hidrauliskām šļūtenēm jābūt aizsargātām vai novietotām tā, lai tās nebūtu pakļautas tādai mehāniskai slodzei vai termiskai iedarbībai, kas var radīt caurules apvalka bojājumus. Hidrauliskām caurulēm jābūt nostiprinātām tā, lai tās nevarētu savērties.

7.32. Šļūtenēs, blīvslēgos un blīvēs nedrīkst būt sūces. Radušās sūces nekavējoties jānovērš.

7.33. Elektriskās iekārtas, kas ir jūtīgas pret sprieguma svārstībām, t.sk. zibens spērienu, ir jāaprīko ar atbilstošām aizsardzības ierīcēm un jāsaņem, ņemot vērā to ekspluatācijas veidu.

7.34. Dzinēju pārsegi/filtri ir jātīra, atbrīvojot tos no putekļiem un netīrumiem, lai netiktu traucēta ventilācija. Ventilācijas atveres nedrīkst būt aizklātas, aizsprostotas, norobežotas vai bloķētas.

7.35. Lietojot elektriskās sildierīces, jāievēro elektroinstalācijas normas, tām jābūt droši nostiprinātām, jāievēro atbilstošas drošības distances, tās nedrīkst būt atvērtas, izjauktas. Aizliegts lietot bojātas sildierīces. Aizejot no Apdrošināšanas objekta, elektriskās sildierīces ir jāatvieno no elektrokomunikācijām. Ražošanas un noliktavu telpās drīkst izmantot tikai slēgta tipa sildierīces.